In kaum aufzuzählenden Initiativen war er kraftvoller, selten auch cholerisch werdender Motor. Wenn es aus seiner Sicht zu langsam vorwärts ging, konnte er manchmal ungeduldig werdend auch mit ungerechten Wertungen verletzen; daran erinnert, nahm er dies aber zurück. Guten Rat übergang er manchmal, um schnell zu Ergebnissen zu kommen.

Nach einem außergewöhnlich aktiven, ja leidenschaftlichen Leben als Hochschullehrer verließ ihn erst wenige Wochen vor seinem Tod die Kraft im Kampf mit einer aggressiven Krankheit. In der Kombination aller großen und bleibenden Verdienste wird Rolf Winau keinen Nachfolger haben. Seiner Fakultät ist zu wünschen, dass sie anderthalb Jahre nach seiner Emeritierung die Kraft findet, wenigstens seine Stelle wieder zu besetzen – auch, um das Fach vor Schaden zu bewahren.

Dr. med. Udo Schagen

Arī Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs Rīgā skumst...

Profesora Rolfa Vīnava pirmie kontakti ar Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju tika nodibināti ar Berlīnes Brīvas universitātes Austrumeiropas Institūta direktora profesora Heinca Millera-Dīca tiešu starpniecību. 1979. gada pavasarī abi profesori pirmo reizi apciemoja Rīgu. Ja sākotnēji tie izskatījās vairāk pēc privātiem kontaktiem ar Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja toreizējo zinātnisko direktoru Kārli Ēriku Aronu, tad vēlāk tie kļuva par profesionālo medicīnas vēsturnieku sadarbību. Tā, docents Arons pēc Brīvas universitātes Medicīnas vēstures institūta direktora profesora Rolfa Vīnava ielūguma 1984. gadā 10. jūlijā nolasīja lekciju Berlīnē par Baltiju un Vācijas un Krievijas medicīnas kontaktiem. Inkorporētās PSRS Baltijas republikas, tāpat kā visa Austrumeiropa, toreiz bija svešas un nepazīstamas rietumu pasaulei. Lai veicinātu uzsakto sadarbību ar Paula Stradiņa muzeju, daļēji arī politisku mērķu vadīti, Berlīnes medicīnas vēsturnieki apbalvoja docentu Aronu ar prestižo Pagela sudraba medaļu (1984). Nedomāju, ka medaļa bija avansēta. Tieši otrādi, tas bija vēl viens stimuls turpināt sadarbību. Rezultātā 1989. gada 5. aprīlī izdevās noslēgt oficiālu līgumu par sadarbību starp Rietumbērīnes Medicīnas vēstures apvienību un Latvijas Sociālās higiēnas, veselības pārvaldes un medicīnas vēstures mācību, zinātnes un prakses apvienību, apejot visaptverošo Maskavu (sk. att. 420. lpp.). Rezultāti nebija ilgi jāgaida. 1990. gada vasarā Rīgā notika starptautisks simpozījs “Muzeji un kolekcijas”, nodibināta starptautiska redakcijas kolēģija ar prof. Vīnavu un prof. Milleru-Dīcu sastāvā šim rakstu krājumam, un Rīgā organizēta izstāde “Ebreju slimnīcas Berlīnē”.

Visu sadarbības projektu praktiskais veicējs no vācu puses bija profesors Heincs Millers-Dīcs, bet lēmumu par projekta īstenošanu vienmēr pieņēma profesors Vīnavs, kurš, kā likums, bija atbalstošs un pretimnākošs.

Ar jaunu spēku un saturu sadarbība izvērtās pēc Berlīnes mūra krišanas un Baltijas valstu neatkarības atjaunošanas 1991. gadā. Visticamāk tas tā nebūtu

bez t. s. padomjlaika perioda sadarbības priekšvēstures. Bet tagad, abas puses – gan Rīga, gan Berlīne nonāca labvēlīgā situācijā un varēja pilnībā izmantot jauno laiku plašas iespējas.

Prof. Vīnava un doc. Arona tikšanās kļuva daudz biežākas un notika ar zināmu regularitāti. Visambiciozāka tiem laikiem bija doktorantu sagatavošanas programma Berlīnes Brīvajā universitātē un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejā. Pirmais, kas tika izvēlēts doktorantūras studijām Berlīnes Brīvas universitātes Medicīnas vēstures institūtā, bija Juris Salaks. Viņa pētījums “Justa Kristiāna Lodera ārstniecības iestādes Krievijā” ar novērtējumu “cum lauda” 1991. gada jūnijā tika aizstāvēts Berlīnes Brīvajā universitātē.

Tajā laikā jau daudz pētnieku no Vācijas un Latvijas bija iesaistījušies dažādos sadarbības projektos. Prof. Vīnava privātajā mājā Berlīnē regulāri mitinājās kāds kolēģis vai doktorants no Latvijas. Projekti bija dažādi. Līdzīgi notika arī Rīgā. Gan Berlīnes medicīnas vēstures tradīciju iepazīšana, darbs bibliotēkās un arhīvos, eksponātu un datoru programmatūras apmaiņa.

Prof. Vīnavs neaprobežojās ar sadarbību medicīnas vēsturē vien. Ar savu pieredzi un sakariem viņš labprāt dalījās ar toreiz jauniem un darboties gribošiem Latvijas ārstiem. To vidū bija arī jaunās Latvijas Saeimas deputāts ārsts Ivars Krastiņš. Veidojās sākotnējais dialogs ar *Deutsche Ärzte Kammer*, kurš vēlāk pārtapa par pastāvīgām partnerattiecībām.

2000. gada sākumā prof. Vīnavs koordinēja prof. Millera-Dīca zinātniskā mantojuma sakārtošanu un tā daļēju (J. K. fon Lodera zinātniskā arhīva) atsavināšanu Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejam. Mūsu pēdējā tikšanās notika Berlīnē 2003. gada vasarā Medicīnas vēstures institūtā. Toreiz apspriedām iespēju zinātniski apstrādāt un komentēt J. K. fon Lodera epistolāro mantojumu un turpmāk to izdot. Bija paredzēts grandiozs projekts ar Berlīnes Brīvas Universitātes Medicīnas vēstures institūta, Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja, Rīgas Stradiņa universitātes Medicīnas vēstures institūta un Baltijas Vēstures komisijas (Baltische Historische Kommission) līdzdalību. Profesors Vīnavs piekrita kļūt par projekta vācu puses partneri kopā ar Getingenes universitātes Baltijas komisijas pirmo priekšsēdi Dr. Gertu fon Pistolkoru (*Gert von Pistohlkor*). Bet šim projektam vairs nebija lemts īstenoties ar profesora Vīnava tiešu līdzdalību.

Viņa un viņa drauga un kolēģa doc. Arona priekšlaicīga aiziešana no dzīves, protams, ietekmēs līdzšinējo sadarbību. Bet gan Berlīnē, gan Rīgā palika abu skolnieki un darba turpinātāji, tāpēc domājams, ka tradicionāliem Vācijas un Latvijas medicīnas vēsturnieku sakariem ir nākotne.

Sit tibi terra levis!

Dr. med. Juris Salaks

LATVIJAS PSR
VESELĪBAS AIZSARDZĪBAS
MINISTRIJA

МИНИСТЕРСТВО
ЗДРАВООХРАНЕНИЯ
ЛАТВИЙСКОЙ ССР

ЗАМЕСТИТЕЛЮ МИНИСТРА
ЗДРАВООХРАНЕНИЯ СССР
тов. И С А К О В У Ю.Ф.

Глубокоуважаемый Юрий Федорович!

Министерство здравоохранения Латвийской ССР просит Вашего согласия на приглашение в Ригу в конце апреля - начале мая 1985 года, сроком на 5-7 дней ведущих историков медицины Федеративной Республики Германии: профессора Рольфа ВИНАУ, председателя общества историков медицины ФРГ, директора Института истории медицины в Берлине, и профессора Хейнца МЮЛЛЕРА-ДИЦА, заместителя председателя Общества историков медицины ФРГ, приезжающих с целью заключения договора о совместных научных разработках вопросов истории медицины и историко-медицинского музееведения.

Желание руководства Обществом историков медицины ФРГ заключить договор является выражением успешно развивающихся научных контактов между историками медицины СССР и ФРГ, между Музеем истории медицины им. П.Страдыня, Латвийским научным обществом историков медицины и Обществом историков медицины ФРГ.

Договор даст возможность советским специалистам внести новую трактовку ряда историко-медицинских вопросов Прибалтики с точки зрения марксистской методологии, а, с другой стороны, представится более широкая возможность ознакомиться с постановкой историко-медицинских исследований в ФРГ, являющихся традиционно на высоком уровне.

Расходы по приему иностранных специалистов в Риге берет на себе Музей истории медицины им. П.Страдыня. Оплата проезда до Риги и обратно остается за счет иностранных специалистов.

Министр
ОБП, 1976.2565 100.000

В.В.КАНЕП

L I G U M S

noslēgta starp

Rietumbeļines Medicīnas vēstures apvienību

un

Latvijas Sociālās higiēnas, veselības aizsardzības pārvaldes
un medicīnas vēstures mācību, zinātnes un prakses apvienību.

1. Rietumbeļines Medicīnas vēstures apvienība, kas savā sastāvā ietver Beļines Brīvās universitātes Medicīnas vēstures institūtu, Beļines Medicīnas vēstures biedrību un Beļines Veselības muzeju, un Latvijas Sociālās higiēnas, veselības aizsardzības pārvaldes un medicīnas vēstures mācību, zinātnes un prakses apvienība vienojas par kopīgu sadarbību medicīnas vēstures jomā, sevišķi akcentējot Beļijas republiku vēstures objektīva atspoguļojuma aspektus.
2. Zinātniskā kooperācijā ir šāds saturs:
 - a) didaktiskas pieredzes apmaiņa
 - b) zinātniskas un metodiskas literatūras apmaiņa
 - c) kopīgas zinātniskas publikācijas
 - d) kopīgu zinātnisku konferencu sasaukšana
 - e) Jauno zinātnieku apmaiņa konkrētu pētniecības darbu izpildei
 - f) studentu, īpaši doktorantu apmaiņa
 - g) pieredzes apmaiņa, kas skar medicīnas vēstures pasniegšanu, bāzētu uz muzeju eksponātiem

3. Šis saturs tiek konkretizēts atbilstoši praktiskām un tehniskām iespējām.

Rīga, 1989.gada 5.aprīlī

Rietumbeļines Medicīnas
vēstures apvienības
vārdā

Latvijas mācību, zinātnes
un prakses apvienības
vārdā

Profesors
Dr.Dr. Rolfs Vīnauš

Docents med.zīn.kand.
Gunārs Orleāns

Professors
Helms Millers-Dīcs

Docents med.zīn.kand.
Kārlis Arons